

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

Кафедра епізоотології та інфекційних хвороб

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Перший проректор, професор
В.П. Новак
“29” серпня 2019 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“ВЕТЕРИНАРНЕ ЗАКОНОДАВСТВО, ОРГАНІЗАЦІЯ І
ЕКОНОМІКА ВЕТЕРИНАРНОЇ СПРАВИ”**

Галузь знань: **21 “Ветеринарна медицина”**

Спеціальність: **211 “Ветеринарна медицина”**

Рівень вищої освіти: **перший (бакалаврський)**

Факультет ветеринарної медицини

Біла Церква – 2019 р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Ветеринарне законодавство, організація і економіка ветеринарної справи» для здобувачів вищої освіти галузі знань 21 «Ветеринарна медицина» спеціальності 211 «Ветеринарна медицина», рівень вищої освіти «Бакалавр». – 22 с.

Розробник:

Корнієнко Л.М. – доцент кафедри епізоотології та інфекційних хвороб, кандидат ветеринарних наук

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри епізоотології та інфекційних хвороб

Протокол № 1 від “29” серпня 2019 року,

Завідувач кафедри епізоотології та інфекційних хвороб, професор
“29” серпня 2019 року

Б.М. Ярчук

Схвалено методичною комісією факультету ветеринарної медицини
(Протокол № 1 від 29 серпня 2019р.)

Голова методичної комісії факультету ветеринарної медицини,
професор

В.В. Сахнюк

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	6
3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	7
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	8
5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	11
6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	12
6.1. Лекції	12
6.2. Практичні заняття	13
6.3. Самостійна робота	15
7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	17
8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	17
9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	18
10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	18
11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ	20
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	20

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з навчальним планом на 2019–2020 навчальний рік, на вивчення дисципліни «Ветеринарне законодавство, організація і економіка ветеринарної справи» для денної форми навчання виділено всього 120 академічних годин (4 кредити ECTS), у т.ч. аудиторних – 56 годин (лекції – 14, практичні заняття – 42), самостійна робота студентів – 64 години.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено в таблиці:

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 21 – Ветеринарна медицина	Нормативна
Кількість змістових модулів – 4	Спеціальність: 211 – Ветеринарна медицина	Рік підготовки:
Самостійна робота (підготовка до навчальних занять) – 64 год.		4-й
Загальна кількість годин – 120		Семестр
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4,6		7
		Лекції
	Освітній рівень: бакалавр	14 год
		Практичні заняття
		42 год
		Самостійна робота
		64 год
		Індивідуальні завдання:
		–
		Навчальна практика:
		–
		Вид контролю: іспит

Примітка: Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 47 до 53 %.

Мета вивчення дисципліни – сформувати у студента систему компетентностей по: законодавчій базі з питань ветеринарної медицини, основ керівництва ветеринарною діяльністю, засвоївши: організаційну структуру ДПСС і ветеринарної медицини в Україні, організацію діяльності ветеринарної служби в територіальних органах управління Держпродспоживслужби та підприємствах й установах державної

ветеринарної медицини, у приватній й відомчій службі, планування й організаційні основи проведення ветеринарних заходів, фінансування та матеріально-технічного забезпечення служби, ветеринарне діловодство тощо, освоївши методику проведення математичних розрахунків довести доцільність проведення ветеринарних заходів, як профілактичного так і вимушеного напрямку.

Набуття компетентностей з дисципліни студентами

№ СК за СВО	Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономність та відповідальність
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності					
СК 20	Здатність організувати, здійснювати і контролювати документообіг під час професійної діяльності	Знати: основи законодавчої бази з питань ветеринарної медицини, організаційну структуру ДПССУ і служби ветмедицини в цілому й на відповідних територіях, теоретичні й практичні основи планування ветеринарної роботи, міжнародні ветеринарні організації та їх співпраця зі службою ветмедицини України, організацію роботи спеціалістів ветеринарної медицини в різних структурах державної служби, відомчої й приватної діяльності.	Уміти: зробити записи в журналах обліку та оформити звіти, написати акти на різні види ветеринарних робіт, розробити плани на проведення ветеринарних заходів, провести математичні розрахунки й довести доцільність проведення ветеринарної роботи, оформити ветеринарну довідку (ветеринарні свідоцтва) на переміщення під контрольних служб вантажів, спілкуватись з власниками тварин, розвивати ветеринарне	Володіти функціональними обов'язками й навиками організації роботи в органах управління, підприємствах й установах державної, відомчої та приватної ветеринарної служби. Здійснювати ветеринарно-санітарний контроль та нагляд на підконтрольних об'єктах, визначити фінансування та матеріально-технічне забезпечення ветеринарної діяльності на відповідний період. а також	Бути професійно підготовленим до прийняття правильних рішень, відповідно до знань та функціональних обов'язків без порушень ветеринарного законодавства. Дотримуючись юридичних норм, нести відповідальність за прийняття обґрунтованих рішень і дій щодо правильності використання виробничого потенціалу у галузі ветеринарної медицини. Нести відповідальність за організацію та здійснення державного контролю (внутрішнього) за дотриманням вимог гуманного забою тварин,

			мислення.	швидко і чітко формулювати власні висновки та пояснення, зрозуміло і чітко доводити власні рішення.	передзабійної підготовки та забоєм тварин, згідно з чинними нормативно-правовими актами України та ЄС і посадовою інструкцією. Нес-ти відповідаль-ність за прове-дення належного державного (внутрішнього) контролю санітарних заходів та гігієнічних вимог на підконтрольних потужностях згідно з чинними нормативно-правовими актами.
--	--	--	-----------	---	---

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Ветеринарне законодавство, організація і економіка ветеринарної справи» передбачає поглиблене вивчення ветеринарної справи в процесі підготовки молодших спеціалістів ветеринарної медицини, отримані знання формують в спеціалістах організаторів, з ветеринарним мисленням та глибоким знанням. ветеринарного законодавства. Отримані спеціальні знання й навички з правильного та вчасного планування й організації проведення як загальних так і спеціальних ветеринарних заходів забезпечують благополуччя відповідної території та України в цілому.

Ця дисципліна належить до циклу тих наук, які об'єднують знання з клінічних дисциплін, що вивчалися студентами відповідно до робочих програм і робочих планів в університеті, а саме: «Епізоотологія, інфекційні хвороби та профілактична медицина», «Внутрішні хвороби тварин», «Акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин з основами андрології», «Паразитологія та інвазійні хвороби», «Пропедевтика та терапія внутрішніх хвороб великих тварин», тощо. В кожному розділі цієї комплексної наукової дисципліни розглядається сторона організації та доцільності діяльності існування ветеринарної служби.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Символ результатів навчання за спеціальністю «Ветеринарна медицина» відповідно до ОПП	Результати навчання з дисципліни «Ветеринарне законодавство, організація і економіка ветеринарної справи»	Студент повинен знати й уміти
PH 01	Знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини	1. Знати ветеринарну термінологію зазначену в законах з питань ветмедицини, в національному та міжнародному (стандарти FAO, Codex Alimentarius, МЕБ тощо) харчовому законодавстві з безпеки та якості харчових продуктів
PH 02	Використовувати інформацію із вітчизняних та іноземних джерел для розроблення діагностичних, лікувальних і підприємницьких стратегій.	1. Знати основні положення діючих інструкцій для розроблення планів та організації проведення запланованих заходів.
PH 09	Розробляти заходи, спрямовані на захист населення від хвороб, спільних для тварин і людей.	1. Знати особливості ветеринарної діяльності в органах управління, підприємствах та установах державної й відомчої ветмедицини. 2. Знати основні завдання, що законодавчо затверджені для служби ветмедицини в Україні. 3. Володіти схемами профілактики та лікування різних патологій у тварин, для правильності оформлення відповідної документації. 4. Знати схеми та методику розробки всіх планів, для правильності організації ветеринарної роботи, як профілактичного, так і вимушеного характеру.
PH 11	Узагальнювати та аналізувати інформацію щодо ефективності роботи ветеринарних фахівців різного підпорядкування.	1. Знати назви структур ДПСС та ветмедицини, основи організації ветеринарної справи в кожному структурному підрозділі та методи оцінювання професійної діяльності. 2. Знати функціональні обов'язки для посадових осіб відповідних структур державної ветмедицини та відомчої служби.
PH 12	Знати правила та законодавчі нормативні акти щодо нагляду і контролю виробництва, зберіган-	1. Знати законодавчі основи та порядок видачі ветеринарних документів на переміщення підконтрольних службі

	ня, транспортування та реалізації продукції тваринного і рослинного походження.	ветмедицини вантажів, як по території України, так і за її межі. 2. Вміти аналізувати роботу відповідних підконтрольних службі ветмедицини об'єктів, під час здійснення державного ветсанконтролю і нагляду та оформити відповідну документацію.
--	---	---

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Організаційна структура Держпродспоживслужби й ветеринарної служби в Україні. Ветеринарне діловодство. Порядок оформлення актів про виконання ветеринарною службою різних видів робіт.

Тема 1.1. Організаційна структура Держпродспоживслужби і ветеринарної служби в Україні. Поняття про державну, відомчу та приватну ветеринарну службу і їх функції. Державне управління ветеринарною службою в Україні. Організаційна структура Держпродспоживслужби і ветеринарної служби в Україні. Основні завдання для служби ветеринарної медицини України. Поняття про органи управління, підприємства та установи Держпродспоживслужби і ветеринарної служби в Україні та ті, які ветеринарну діяльність забезпечують. Основні завдання служби ветеринарної медицини України.

Тема 1.2. Облік і звітність в роботі служби ветеринарної медицини та їх значення. Державні та оперативні журнали обліку й порядок їх оформлення. Державні форми та оперативна звітність. Порядок оформлення й подання звітів. Значення ветеринарного обліку й звітності в роботі ветеринарної служби.

Тема 1.3. Порядок оформлення актів про виконання ветеринарною службою різних видів робіт. Порядок оформлення актів про виконання ветеринарною службою різних видів робіт (на туберкулінізацію, профілактичне або вимушене щеплення, прийом-передачу ветеринарного пункту, розтин трупа тварини, списання медикаментів, тощо).

Змістовий модуль 2. Організаційна структура ДПСС й ветеринарної служби в районі та господарствах різних форм власності. Організація ветеринарно-санітарного контролю та нагляду в Україні.

Тема 2.1. Організаційна структура ДПСС й ветеринарної служби в районі. Державне управління ветеринарною службою району та організаційна структура Держпродспоживслужби й служби ветеринарної медицини району. Структура та штати районного управління Головного

управління Держпродспоживслужби області. Основні завдання та компетенція спеціалістів управління. Структура, штати, основні завдання й обов'язки спеціалістів районної державної лікарні ветеринарної медицини. Штати установ державної ветеринарної медицини району та завдання спеціалістів, що працюють в них.

Тема 2.2. Організація ветеринарно-санітарного контролю та нагляду в Україні. Ветеринарно-санітарний контроль і нагляд та мета його проведення. Об'єкти ветеринарно-санітарного контролю і нагляду. Методи ветеринарно-санітарного контролю і нагляду. Ветеринарно-санітарний контроль на забійних пунктах і переробних підприємствах. Ветеринарно-санітарний контроль на ринках.

Тема 2.3. Організація ветеринарної справи в господарствах різних форм власності. Служба ветеринарної медицини сільськогосподарських підприємств різних форм власності та її завдання. Структура служби та формування штату спеціалістів ветеринарної медицини у господарствах різних форм власності. Організація праці спеціалістів ветеринарної медицини господарств їх обов'язки, права та відповідальність. Матеріально-технічне забезпечення служби ветеринарної медицини господарств різних форм власності.

Тема 2.4. Порядок видачі ветеринарних документів на перевезення вантажів підконтрольних службі ветеринарної медицини. Порядок видачі ветеринарних довідок, ветеринарних свідоцтв і ветеринарних сертифікатів на перевезення вантажів підконтрольних службі ветеринарної медицини.

Змістовий модуль 3. Планування ветеринарних заходів та організація їх виконання.

Тема 3.1. Види планів ветеринарних заходів та порядок їх розробки. Наукове обґрунтування розробки планів у ветеринарній справі. Об'єкти планування у ветеринарній справі. Використання даних ветеринарної статистики. Принципи планування ветеринарних заходів. Основні вимоги до планів ветеринарних заходів. Основні види планів ветеринарних заходів. План ветеринарно-профілактичних та протиепізоотичних заходів. План заходів з профілактики незаразних хвороб. План організаційно-господарських і ветеринарно-санітарних заходів за ліквідації заразних хвороб тварин. План ветеринарно-санітарних заходів. План пропаганди ветеринарних знань. Календарний план роботи служби ветмедицини.

Тема 3.2. Законодавчі основи введення карантину (карантинних обмежень) за виникнення інфекційного захворювання. Організація проведення запланованих ветеринарних заходів. Законодавчі основи (порядок) введення карантину (карантинних обмежень) за спалаху інфекційного захворювання. Плановість у проведенні протиепізоотичних

заходів. Організація проведення діагностичних досліджень на туберкульоз. Організація відбору проб крові для серологічних та гематологічних (біохімічних) досліджень. Організація проведення масових щеплень тварин. Організація проведення лікувально-профілактичних обробок.

Змістовий модуль 4. Розрахунки ефективності проведення ветеринарних заходів. Фінансування та матеріально-технічне забезпечення ветеринарної служби. Госпрозрахунок в установах державної ветеринарної медицини.

Тема 4.1. Розрахунки ефективності проведення ветеринарних заходів. Значення ефективності проведення ветеринарних заходів. Поняття про економічну ефективність ветеринарних заходів та методика її визначення. Поняття про запобіжні економічні збитки. Методика визначення запобіжних економічних збитків в результаті проведення профілактичних і вимушених ветеринарних заходів. Категорії економічних збитків та методика їх визначення. Витрати на ветеринарні заходи та методика їх визначення. Питомі величини: економічних збитків та витрат на ветеринарні заходи. Поняття про коефіцієнти захворюваності і летальності.

Тема 4.2. Фінансування та матеріально-технічне забезпечення ветеринарної служби. Джерела фінансування ветеринарної медицини в Україні і порядок використання коштів. Поняття про кошториси фінансування структур ветеринарної медицини України. Організація ветеринарного забезпечення. Облік, порядок отримання, використання та списання засобів ветеринарного призначення.

Тема 4.3. Організація ветеринарного сервісу в установах державної ветеринарної медицини. Госпрозрахунок в установах державної ветеринарної медицини. Тарифи для надання платних послуг та механізм їх формування. Поняття про основні форми бізнесу у ветеринарній справі. Організація ветеринарного сервісу в установах державної ветеринарної медицини. Поняття про госпрозрахунок та організація його в установах державної ветеринарної медицини. Види і принципи госпрозрахунку та оцінка результатів роботи установ ветеринарної медицини, що перейшли на госпрозрахунок. Ознайомлення з єдиними тарифами для надання платних послуг спеціалістами державних установ ветеринарної медицини та механізмом їх формування.

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		лб	п	інд	СРС	
1	2	3	4	5	6	7

Змістовий модуль 1. Організаційна структура Держпродспоживслужби і ветеринарної служби в Україні. Ветеринарне діловодство.						
<i>Тема 1.1.</i> Держпродспоживслужби та ветеринарна служба в Україні та її організаційна структура.	6	2	2			6
<i>Тема 1.2.</i> Облік і звітність в роботі служби ветеринарної медицини та їх значення.	10		4			6
<i>Тема 1.3.</i> Порядок оформлення актів про виконання ветеринарною службою різних видів робіт.	8		4			6
Разом за змістовим модулем 1	30	2	10			18
Змістовий модуль 2. Організаційна структура ДПСС й ветеринарної служби в районі та господарствах різних форм власності. Організація ветеринарно-санітарного контролю та нагляду в Україні.						
<i>Тема 2.1.</i> Організаційна структура ветеринарної служби в районі.	8	2	2			4
<i>Тема 2.2.</i> Організація ветеринарно-санітарного контролю та нагляду в Україні.	6	2	2			2
<i>Тема 2.3.</i> Організація ветеринарної справи в господарствах різних форм власності.	6	2	2			2
<i>Тема 2.4.</i> Порядок видачі ветеринарних документів на перевезення вантажів підконтрольних службі ветеринарної медицини.	10		4			6
Разом за змістовим модулем 2	30	6	10			14
Змістовий модуль 3. Планування ветеринарних заходів та організація їх виконання.						
<i>Тема 3.1.</i> Види планів ветеринарних заходів та порядок їх розробки.	22		8			14
<i>Тема 3.2.</i> Законодавчі основи введення карантину (карантинних обмежень) за виникнення інфекційного захворювання. Організація проведення запланованих ветеринарних заходів.	8		4			4
Разом за змістовим модулем 3	30	–	12	–	–	18
Змістовий модуль 4. Розрахунки ефективності проведення ветеринарних заходів. Фінансування та матеріально-технічне забезпечення ветеринарної служби. Госпрозрахунок в установах державної ветеринарної медицини.						
<i>Тема 4.1.</i> Ефективність проведення ветеринарних заходів.	16	2	6			8
<i>Тема 4.2.</i> Фінансування та матеріально-технічне забезпечення ветеринарної служби в Україні.	6	2	2			2
<i>Тема 4.3.</i> Організація ветеринарного сервісу в установах державної ветеринарної медицини. Госпрозрахунок в установах державної ветеринарної медицини. Ознайомлення з єдиними тарифами для надання платних послуг спеціалістами державних установ ветмедицини та порядок їх формування.	8	2	2			4
Разом за змістовим модулем 4	30	6	10	–	–	14

Усього годин	120	14	42	64
---------------------	------------	-----------	-----------	-----------

Примітка: л – лекції, п – практичні заняття, лб – лабораторно-практичні заняття; інд – індивідуальні завдання, СРС – самостійна робота студентів.

6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1		
1	Організаційна структура Держпродспоживслужби й ветеринарної служби в Україні. Поняття про державну, відомчу та приватну ветеринарну службу і їх функції. Державне управління ветеринарною службою в Україні. Організаційна структура Держпродспоживслужби і ветеринарної служби в Україні. Основні завдання для служби ветеринарної медицини України. Поняття про органи управління, підприємства та установи Держпродспоживслужби і ветеринарної служби в Україні та ті, які ветеринарну діяльність забезпечують. Основні завдання служби ветеринарної медицини України.	2
Змістовий модуль 2		
1.	Організаційна структура ДПСС й ветеринарної служби в районі. Державне управління ветеринарною службою району та організаційна структура Держпродспоживслужби й служби ветеринарної медицини району. Структура та штати районного управління Головного управління Держпродспоживслужби області. Основні завдання та компетенція спеціалістів управління. Структура, штати, основні завдання й обов'язки спеціалістів районної державної лікарні ветеринарної медицини. Штати установ державної ветеринарної медицини району та завдання спеціалістів, що працюють в них.	2
2.	Організація ветеринарно-санітарного контролю та нагляду в Україні. Ветеринарно-санітарний контроль і нагляд та мета його проведення. Об'єкти ветеринарно-санітарного контролю і нагляду. Методи ветеринарно-санітарного контролю і нагляду. Ветеринарно-санітарний контроль на забійних пунктах і переробних підприємствах. Ветеринарно-санітарний контроль на ринках.	2
3	Організація ветеринарної справи в господарствах різних форм власності. Служба ветеринарної медицини сільськогосподарських підприємств різних форм власності та її завдання. Структура служби та формування штату спеціалістів ветеринарної медицини у господарствах різних форм власності. Організація праці спеціалістів	2

	ветеринарної медицини господарств їх обов'язки, права та відповідальність. Матеріально-технічне забезпечення служби ветеринарної медицини господарств різних форм власності.	
Змістовий модуль 4		
1	Розрахунки ефективності проведення ветеринарних заходів. Значення ефективності проведення ветеринарних заходів. Поняття про економічну ефективність ветеринарних заходів та методика її визначення. Поняття про запобіжні економічні збитки. Методика визначення запобіжних економічних збитків в результаті проведення профілактичних і вимушених ветеринарних заходів. Категорії економічних збитків та методика їх визначення. Витрати на ветеринарні заходи та методика їх визначення. Питомі величини: економічних збитків та витрат на ветеринарні заходи. Поняття про коефіцієнти захворюваності і летальності.	2
2	Фінансування та матеріально-технічне забезпечення ветеринарної служби. Джерела фінансування ветеринарної медицини в Україні і порядок використання коштів. Поняття про кошториси фінансування структур ветеринарної медицини України. Організація ветеринарного забезпечення. Облік, порядок отримання, використання та списання засобів ветеринарного призначення.	2
3	Організація ветеринарного сервісу в установах державної ветеринарної медицини. Госпрозрахунок в установах державної ветеринарної медицини. Поняття про основні форми бізнесу у ветеринарній справі. Організація ветеринарного сервісу в установах державної ветеринарної медицини. Поняття про госпрозрахунок та організація його в установах державної ветеринарної медицини. Види і принципи госпрозрахунку та оцінка результатів роботи установ ветеринарної медицини, що перейшли на госпрозрахунок.	2
Всього годин		14

6.2. Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1		
1	Організаційна структура Держпродспоживслужби й ветеринарної служби в Україні. Поняття про державну, відомчу та приватну ветеринарну службу і їх функції. Державне управління ветеринарною службою в Україні. Організаційна структура Держпродспоживслужби і ветеринарної служби в Україні. Основні завдання для служби ветеринарної медицини України. Поняття про органи управління, підприємства та установи Держпродспоживслужби і ветеринарної служби в Україні та ті, які ветеринарну діяльність забезпечують. Основні завдання служби ветеринарної медицини України.	2
2	Облік і звітність в роботі служби ветеринарної медицини та їх значення. Державні та оперативні журнали обліку й порядок їх оформлення. Державні форми та оперативна звітність. Порядок оформлення й подання звітів. Значення ветеринарного обліку й звітності в роботі ветеринарної служби.	4
3	Порядок оформлення актів про виконання ветеринарною	

	службою різних видів робіт. Порядок оформлення актів про виконання ветеринарною службою різних видів робіт (на туберкулінізацію, профілактичне або вимушене щеплення, прийом-передачу ветеринарного пункту, розтин трупа тварини, списання медикаментів, тощо).	4
Змістовий модуль 2		
1	Організація ветеринарно-санітарного контролю та нагляду в Україні. Ветеринарно-санітарний контроль і нагляд та мета його проведення. Об'єкти ветеринарно-санітарного контролю і нагляду. Методи ветеринарно-санітарного контролю і нагляду. Ветеринарно-санітарний контроль на забійних пунктах і переробних підприємствах. Ветеринарно-санітарний контроль на ринках.	2
2	Організаційна структура ветеринарної служби в районі. Державне управління ветеринарною службою району та організаційна структура Держпродспоживслужби й служби ветеринарної медицини району. Структура та штати районного управління Головного управління Держпродспоживслужби області. Основні завдання та компетенція спеціалістів управління. Структура, штати, основні завдання й обов'язки спеціалістів районної державної лікарні ветеринарної медицини. Штати установ державної ветеринарної медицини району та завдання спеціалістів, що працюють в них.	2
3	Організація ветеринарної справи в господарствах різних форм власності. Служба ветеринарної медицини сільськогосподарських підприємств різних форм власності та її завдання. Структура служби та формування штату спеціалістів ветеринарної медицини у господарствах різних форм власності. Організація праці спеціалістів ветеринарної медицини господарств їх обов'язки, права та відповідальність. Матеріально-технічне забезпечення служби ветеринарної медицини господарств різних форм власності.	2
4	Порядок видачі ветеринарних документів на перевезення вантажів підконтрольних службі ветеринарної медицини. Порядок видачі ветеринарних довідок, ветеринарних свідоцтв і ветеринарних сертифікатів на перевезення вантажів підконтрольних службі ветеринарної медицини.	4
Змістовий модуль 3		
1	Види планів ветеринарних заходів та порядок їх розробки. Наукове обґрунтування розробки планів у ветеринарній справі. Об'єкти планування у ветеринарній справі. Використання даних ветеринарної статистики. Принципи планування ветеринарних заходів. Основні вимоги до планів ветеринарних заходів. Основні види планів ветеринарних заходів. План ветеринарно-профілактичних та протиєпізоотичних заходів. План заходів з профілактики незаразних хвороб. План організаційно-господарських і ветеринарно-санітарних заходів за ліквідації заразних хвороб тварин. План ветеринарно-санітарних заходів. План пропаганди ветеринарних знань. Календарний план роботи служби ветмедицини.	8
2	Законодавчі основи введення карантину (карантинних обмежень) за виникнення інфекційного захворювання. Організація проведення запланованих ветеринарних заходів. Законодавчі основи (порядок)	4

	введення карантину (карантинних обмежень) за спалаху інфекційного захворювання. Плановість у проведенні протиепізоотичних заходів. Організація проведення діагностичних досліджень на туберкульоз. Організація відбору проб крові для серологічних та гематологічних (біохімічних) досліджень. Організація проведення масових щеплень тварин. Організація проведення лікувально-профілактичних обробок.	
Змістовий модуль 4		
1	Розрахунки ефективності проведення ветеринарних заходів. Значення ефективності проведення ветеринарних заходів. Поняття про економічну ефективність ветеринарних заходів та методика її визначення. Поняття про запобіжні економічні збитки. Методика визначення запобіжних економічних збитків в результаті проведення профілактичних і вимушених ветеринарних заходів. Категорії економічних збитків та методика їх визначення. Витрати на ветеринарні заходи та методика їх визначення. Питомі величини: економічних збитків та витрат на ветеринарні заходи. Поняття про коефіцієнти захворюваності і летальності.	6
2	Фінансування та матеріально-технічне забезпечення ветеринарної служби. Джерела фінансування ветеринарної медицини в Україні і порядок використання коштів. Поняття про кошториси фінансування структур ветеринарної медицини України. Організація ветеринарного забезпечення. Облік, порядок отримання, використання та списання засобів ветеринарного призначення.	2
3	Організація ветеринарного сервісу в установах державної ветеринарної медицини. Госпрозрахунок в установах державної ветеринарної медицини. Тарифи для надання платних послуг та механізм їх формування. Поняття про основні форми бізнесу у ветеринарній справі. Організація ветеринарного сервісу в установах державної ветеринарної медицини. Поняття про госпрозрахунок та організація його в установах державної ветеринарної медицини. Види і принципи госпрозрахунку та оцінка результатів роботи установ ветеринарної медицини, що перейшли на госпрозрахунок. Ознайомлення з єдиними тарифами для надання платних послуг спеціалістами державних установ ветеринарної медицини та механізмом їх формування.	2
	Всього годин	42

6.3. Самостійна робота

Самостійні робота студента спрямована на більш глибоке вивчення програмного матеріалу за окремими темами й розділами дисципліни, які у повному обсязі не включені до тематики лекційного курсу та практичних занять.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1		
1.	Організаційна структура Держпродспоживслужби і ветеринарної служби в Україні. Основні завдання служби ветеринарної медицини	6

	України. Термінологія та положення Закону України «Про ветеринарну медицину» (I і II розділи)	
2.	Облік і звітність в роботі служби ветеринарної медицини та їх значення. (Оформи самостійно в кожному журналі обліку і двох державних звітах по одному запису)	6
3.	Порядок оформлення актів про виконання ветеринарною службою різних видів робіт. (Підготувати 4 акти на контрольну, відповідно до зразків, оформлених на заняттях. Оформити інші акти на бланках що є в робочому зошиті, про виконання ветеринарних заходів.	6
Змістовий модуль 2		
1	Організація ветеринарно-санітарного контролю та нагляду в Україні. (Опрацювати основні положення III розділу Закону України «Про ветеринарну медицину»).	2
2	Державне управління ветеринарною службою району та організаційна структура Держпродспоживслужби й служби ветеринарної медицини району. (Опрацювати основні функціональні обов'язки посадових осіб ДПСС в районі та установах державної ветеринарної медицини, що зазначені в Положеннях про управління ДПСС району, РДЛВМ).	4
3	Організація ветеринарної справи в господарствах різних форм власності. (Засвоїти обов'язки, права та відповідальність спеціалістів відомчої ветмедицини та її матеріально-технічне забезпечення).	2
4	Порядок видачі ветеринарних документів на перевезення вантажів підконтрольних службі ветеринарної медицини.	6
Змістовий модуль 3		
1	Види планів ветеринарних заходів та порядок їх розробки. Розробити План ветеринарно-профілактичних та протиепізоотичних заходів і План організаційно-господарських і ветеринарно-санітарних заходів за ліквідації заразних хвороб тварин відповідно до індивідуальних завдань.	14
2	Законодавчі основи введення карантину (карантинних обмежень) та їх скасування за виникнення інфекційного захворювання (розробити проект розпорядження про введення карантину (карантинних обмежень) та їх скасування за виникнення інфекційного захворювання відповідно до індивідуального завдання.	4
Змістовий модуль 4		
1	Розрахунки ефективності проведення ветеринарних заходів. Значення ефективності проведення ветеринарних заходів. Зробити самостійно розрахунки задач, відповідно до отриманого завдання.	8
2	Фінансування та матеріально-технічне забезпечення ветеринарної служби. Самостійно опрацювати Закон України «Про ветеринарну медицину» (13 розділ).	2
3	Організація ветеринарного сервісу в установах державної ветеринарної медицини. Госпрозрахунок в установах державної ветеринарної медицини. Тарифи для надання платних послуг та механізм їх формування. Поняття про основні форми бізнесу у ветеринарній справі.	4
Разом		64

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Діяльність викладача направлена на студентоцентрований підхід в освітньому процесі, що дозволяє досягнути багатоманітності поглядів на різні проблеми під час вивчення цієї дисципліни.

Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, конспект-роздатковий матеріал, навчальні відеофільми, дискусійне обговорення проблемних питань.

Практичні заняття передбачають оформлення різної документації за зразками з поясненням ведучого викладача, розв'язування відповідних ситуаційних завдань, відображених у ветеринарних документах. На заняттях використовуються презентації, наочні плакати, методичні вказівки, нормативно-правові акти.

Також матеріали дисципліни викладаються у наступних формах навчання: лекція-бесіда, індивідуальна чи групова консультація, наукові конференції, дистанційне навчання у системі Moodle, а для активного навчання використовуються “мозковий штурм”, проблемно-орієнтоване навчання (Problem-Based Learning), кейсове навчання, вебквести, дискусії.

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з дисципліни «Ветеринарне законодавство, організація і економіка ветеринарної справи» включає поточне тематичне оцінювання, модульний контроль, підсумковий контроль – у вигляді екзамену (7 семестр).

Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи студентів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді з предмету, самостійні, практичні та контрольні роботи.

Модульний контроль проводиться в усній, письмовій та у формі комп'ютерного тестування.

Форми контролю самостійної роботи: обговорення результатів виконаної роботи на занятті; тестування, письмове або усне опитування під час модульного контролю; представлення та обговорення в групі мультимедійних презентацій або рефератів.

Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам у журнал академічної групи після кожного контрольного заходу.

Залік виставляється за результатами навчальної роботи студента в семестрі (виступів на практичних, семінарських заняттях, оцінок поточного та модульного контролю, виконання контрольних робіт). До уваги беруться результати атестації, стан відвідування студентом навчальних занять.

Підсумковий контроль у формі екзамену проводиться шляхом комп'ютерного тестування (60 тестових завдань на одного студента) або за результатами усної відповіді здобувача на питання екзаменаційних білетів.

9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінка за присутність на лекційному занятті виставляється студенту по якості конспекту та його активності на занятті (дискусії по темі, виникнення професійних питань, відповіді на запитання лектора).

Оцінку на практичному занятті студент отримує за підготовлений матеріал наданий на лекціях чи практичних заняттях, самостійну роботу відповідно до індивідуального завдання, зроблені доповіді, презентації, активність під час дискусій.

Під час модульного та підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за чотирирівневою шкалою – «2», «3», «4», «5».

Критерії оцінювання результатів навчання за чотирирівневою шкалою

Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано завдання. Водночас здобувач вищої освіти має продемонструвати вміння аналізувати і оцінювати явища, факти і процеси, застосовувати наукові методи для аналізу конкретних ситуацій, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів, докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Добре»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано 75 % завдань. Водночас здобувач вищої освіти виявляє навички аналізувати і оцінювати явища, факти і події, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів та докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Задовільно»	Отримують за роботу, в якій правильно виконано 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти не виявив вміння аналізувати і оцінювати явища, факти та недостатньо обґрунтував твердження та висновки, недостатньо певно орієнтується у навчальному матеріалі.
«Незадовільно»	Отримують за роботу, в якій виконано менш як 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти демонструє невміння аналізувати явища, факти, події, робити самостійні висновки та їх обґрунтувати, що свідчить про те, що студент не оволодів програмним матеріалом.

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою. Вона обчислюється як середнє арифметичне значення (САЗ) всіх отриманих студентом оцінок з наступним переведенням їх у бали за такою формулою:

$$БПК = \frac{САЗ \times \max ПК}{5},$$

де *БПК* – бали з поточного контролю; *САЗ* – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок (з точністю до 0,01); *max ПК* – максимально можлива кількість балів з поточного контролю.

Відсутність студента на занятті у формулі приймається як «0».

Критерії оцінювання за дворівневою шкалою

Під час проведення заліку навчальні досягнення студентів оцінюються за дворівневою шкалою: зараховано, незараховано.

Оцінка «зараховано» (60–100 балів) ставиться студентові, який виявив знання основного навчального матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання, передбачені програмою, ознайомлений з основною рекомендованою літературою; під час виконання завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усувати.

Оцінка «незараховано» (1–59 балів) ставиться студентові, який допускає принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може продовжити навчання чи розпочати професійну діяльність без додаткових занять з відповідної дисципліни.

Критерії підсумкового оцінювання:

Під час підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести.

Розподіл балів проводиться за наступною схемою:

Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	Загальний бал
Максимально можлива кількість балів	10	30	20	40	100

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C		
64–74	D	Задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1–34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням	

11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Наочні засоби:

1. Слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point;
2. Інформаційні стенди та плакати у навчальних аудиторіях;
3. Нормативно-технічна документація: Закони України «Про ветеринарну медицину», національні стандарти, інструкції, накази Державної служби з безпечності харчових продуктів та захисту споживачів України, Регламенти ЄС, стандарти Комісії Кодекс Аліментаріус, МЕБ тощо.
4. Тематична відеотека.

Технічні засоби:

1. Комп'ютер;
2. Наявність Інтернет ресурсу в аудиторії, де проходить заняття;
3. Журнали обліку (зразки);
4. Звіти (зразки);
5. Бланки актів на виконану роботу у ветеринарній справі;
6. Схеми планів

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Конституція України. – Харків: «Одісей», 2010. – 55 с.
2. Закон України “Про ветеринарну медицину” // Відомості Верховної Ради України – 2006. №14. – 116 с.
3. Планування ветеринарних заходів: навч. посіб., 2-ге вид., доп. і перероб. / Л.М. Корнієнко, Л.Є. Корнієнко, Б.М. Ярчук; За ред. Л.М. Корнієнко. – Біла Церква, 2016. – 364 с.
4. Методичні рекомендації до проведення розрахунків з визначення економічної ефективності ветеринарних заходів, для підготовки бакалаврів, спеціалістів і магістрів факультету ветеринарної медицини, а також слухачів ІПНКСВМ і практичних лікарів ветеринарної медицини (друге видання із змінами та доповненнями, розроблене відповідно до кредитно-трансферної системи) / Уклад. Л.М. Корнієнко, Л.Є. Корнієнко. – Біла Церква, 2016. – 43 с.
5. Робочий зошит для самостійної підготовки та проведення практичних занять у бакалаврів, спеціалістів і магістрів ветеринарної медицини з курсу “Організація та економіка ветеринарної справи” / Білоцерків. націон. аграр. ун-т: Скл.: Л.М. Корнієнко. – Біла Церква, 2019. – 94 с.
6. Методичні вказівки для забезпечення самостійної роботи студентів з модуля “Організація протиепізоотичних заходів і лікувальної роботи” / Л.М. Корнієнко, Л.Є. Корнієнко, О.Б. Домбровський – Біла Церква, 2004. – 25 с.
7. Наказ ДВФССУ від 16.01.2016 р. №36 «Про реорганізацію територіальних органів Держветфітослужби» шляхом приєднання їх до відповідних територіальних органів Держпродспоживслужби.

8. ПОЛОЖЕННЯ Про Державну службу України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, яке затверджене Постановою КМУ № 667 від 2 вересня 2015 р.

9. Євтушенко А.Ф., Радіонов М.Т. Організація та економіка ветеринарної справи. Підручник. – К.: Арістей, 2004. – 284 с.

10. Практикум із загальної епізоотології / [Л.Є. Корнієнко, Б.М. Ярчук, Р.В. Тирсін та ін.] 2-ге вид., пер. і доп. (Л.М. Корнієнко) // Біла Церква, 2018. – 352 с.

11. Божко Г.К. Організація протиепізоотичних заходів. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Урожай, 1987. – 272 с.

Адреси сайтів в INTERNET

Для підготовки до занять з метою більш повного засвоєння дисципліни студенти можуть користуватися електронними сайтами:

www.btsau.kiev.ua – сайт Білоцерківського НАУ;

www.consumer.gov.ua сайт Держпродспоживслужби України;

www.rada.gov.ua – законодавство на сайті Верховної Ради України;

www.iso.org – сайт International Organization for Standardization (ISO);

www.codexalimentarius.org – сайт Комісії ООН з безпеки продуктів харчування (UN Codex Alimentarius Commission);

<http://www.fao.org/home/en/> - сайт Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН (FAO);

<http://www.who.int/en/> - сайт Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ);

<https://www.wto.org/> - сайт Світової організації торгівлі (СОТ);

<http://www.oie.int/> - сайт Всесвітньої організації охорони здоров'я тварин (Міжнародне епізоотичне бюро – МЕБ);